

## 1    **20 - Uten landbruket hadde Norges klimagassutslipp vært 30% høyere!**

2    Norge har påtatt seg store internasjonale forpliktelser knyttet til å redusere utslipp av  
3    klimagasser. Det å få kontroll over klimagassutslipp er essensielt for at jorden i fremtiden fortsatt  
4    skal ha noenlunde samme levevilkår som i dag. Jordkloden og alt liv vil greie å tilpasse seg  
5    høyere temperaturer og andre endringer: Problemet er at endringene skjer mye fortere enn det  
6    som har skjedd tidligere, samt at menneskene er de som kommer til å lide mest under disse  
7    raske endringene.

8    De nasjonale kostnadene med disse klimatilpasningene er enorme; beløp på flere 100 milliarder  
9    kroner årlig blir nevnt. Norge har bestemt at størstedelen av klimagassutslippene skal skje i  
10    Norge ved å prise klimautslipp. Prisen på CO2 kvoter har steget fra ca 100 kr/tonn i 2017 til  
11    nærmere 1000 kr/tonn i dag. Det nasjonale målet er at kvoteprisen skal bli 2000 kr/tonn i 2030.

12    Tømmer eller biomasse binder ca 1 tonn CO2 per fastkubikkmeter (eksakt 950 kg CO2/fm3).  
13    Tilveksten i norske skoger er ca 25 millioner m3/år og har mer enn tredoblet seg siden 1920-  
14    tallet. Nettotilveksten (tilvekst minus hogst) er 17-20 millioner fm3. Dette tilsvarer ca 18  
15    millioner tonn CO2 eller ca 40% av Norges totale CO2 utslipp.

16    Den reduksjonen i klimagassutslipp som skogen bidrar med er tatt med i de norske  
17    beregningene som Norge rapporterer til FN og har en verdi for Norge på ca 18 milliarder  
18    kroner/år! Dette gratisbidraget norske bønder og skogeiere bidrar med i den norske dugnaden for  
19    å nå klimamålene blir de ikke kompensert for, og forholdet blir ikke nevnt i den store  
20    klimasammenhengen. Men at Dagros raper og fiser blir vi stadig påminnet!

21    Tar en med netto tilvekst i norske skoger, binder norsk landbruk ca 12 millioner tonn CO2/år:  
22    Uten landbruket hadde Norges klimagassutslipp vært ca 30% høyere enn det det er i dag.

23    Klimaavtalen for jordbruket er å redusere utslippene med 5 millioner tonn CO2 ekvivalenter i  
24    perioden 2021-2030. Dette målet ble satt uten forhandlinger. Parisavtalen anerkjenner at  
25    jordbruket er sårbart for klimaendringer og at utslippsreduksjoner skal gjennomføres uten å  
26    sette matproduksjonen i fare. Innfasing er metanreduserende fôrvarer i melkeproduksjon er en  
27    omdømmedepende blindvei for norsk matproduksjon og må stoppes. Løsningen på klimakrisen  
28    må finnes i skogen og ved å redusere materielt forbruk og utslipp av sort karbon.

29

30    Hol Senterparti